

# MAJANDUSAASTA ARUANNE

**aruandeaasta algus:** 01.01.2018

**aruandeaasta lõpp:** 31.12.2018

**ärinimi:** Aktsiaselts Hansa Bussiliinid

**registrikood:** 10122514

**tänava/talu nimi,** Pargi tn

**maja ja korteri number:** 5a

**linn:** Viljandi linn

**maakond:** Viljandi maakond

**postisihtnumber:** 71020

**telefon:** +372 4334302

**faks:** +372 4334302

**e-posti aadress:** info@hansaliinid.ee

**veebilehe aadress:** <http://www.hansaliinid.ee/>

## Sisukord

|                                                  |    |
|--------------------------------------------------|----|
| Tegevusaruanne                                   | 3  |
| Raamatupidamise aastaaruanne                     | 5  |
| Bilanss                                          | 5  |
| Kasumiaruanne                                    | 6  |
| Rahavoogude aruanne                              | 7  |
| Omakapitali muutuste aruanne                     | 8  |
| Raamatupidamise aastaaruande lisad               | 9  |
| Lisa 1 Arvestuspõhimõtted                        | 9  |
| Lisa 2 Raha                                      | 13 |
| Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed                      | 13 |
| Lisa 4 Varud                                     | 14 |
| Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad          | 14 |
| Lisa 6 Materiaalsed põhivarad                    | 15 |
| Lisa 7 Kapitalirent                              | 16 |
| Lisa 8 Kasutusrent                               | 16 |
| Lisa 9 Võlad ja ettemaksed                       | 17 |
| Lisa 10 Tingimuslikud kohustised ja varad        | 17 |
| Lisa 11 Aktsiakapital                            | 18 |
| Lisa 12 Müügitulu                                | 18 |
| Lisa 13 Muud äritulud                            | 19 |
| Lisa 14 Müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kulu | 19 |
| Lisa 15 Turustuskulud                            | 19 |
| Lisa 16 Üldhalduskulud                           | 20 |
| Lisa 17 Tööjõukulud                              | 20 |
| Lisa 18 Seotud osapooled                         | 20 |
| Lisa 19 Tegevuskulude sihtfinantseerimine        | 22 |
| Aruande allkirjad                                | 23 |
| Vandeauditori aruanne                            | 24 |

## Tegevusaruanne

AS-i Hansa Bussiliinid (kuni 04.02.2014 AS Mulgi Reisirid) eelkäija Viljandi Autobussi- ja Taksopark loodi 1945. aastal. Ettevõtte erastati 1994. aasta detsembris. Alates 2005. aasta augustist on AS Hansa Bussiliinid Eesti juhtivate bussitranspordifirmade hulka kuuluva AS Hansabuss tütarettevõtte.

AS Hansa Bussiliinid põhitegevusalaks on sõitjatevedu bussidega.

Majandusaastal osaleti aktiivselt uutel veoteenuste hangetel. Ettevõtte tegevus on oluliselt mõjutatud avaliku liiniveo riigihangetel osalemise tulemustest ning vastavate sõlmitud lepingute tingimustest. Riiklikul tasemel vastuvõetud otsustest sotsiaalsete meetmete korraldamisest sõltub ka ettevõtte käibe ning toetuse summade osakaal.

Olulise osa AS Hansa Bussiliinide tuludest moodustab tegevuskulude sihtfinantseerimise korras saadav toetus ühistranspordikeskustelt. Seoses üleminekuga tasuta või osaliselt tasuta ühistranspordile 2018.aasta teisel poolaastal kasvas toetuse osakaal tulude suhtes oluliselt, kuid vähenes otsene müügitulu. Andmete võrreldavuse huvides sisalduvad toetused koostatud aruandes müügitulude real.

Üldine majanduskeskkond mõjutab transpordiettevõtte kulusid eelkõige läbi töötasu ja sõidukite kütuse hinna. Kütusehindade tõus ja töötasude järjepidev kasv mõjutavad otseselt ettevõtte kasumlikkust.

2018. aastal teenindati avaliku liiniveo lepingute alusel maakonnaliine Pärnu maakonna põhjasuunal, Rapla, Võru ja Hiiu maakonnas ning kooliliine Saugas ja Toril. Lisaks teenindame sõitjaid riigisisestel kommertsliinidel ning teostame tellimusvedusid nii Eestis kui ka välisriikides.

Hiiu maakonna avaliku liiniveo leping lõppes 2018. aastaga ning Pärnumaa põhja suunal teenindatav maakonnaliinide avaliku teenuse leping lõpeb 2019. aastal.

2018. aastal oli ettevõtte müügitulu koos toetustega 10,5 miljonit (2017: 9,6 miljonit) eurot, mis on 9% rohkem võrreldes eelmise majandusaasta tulemusega.

Suurim osa tuludest saadi liini- ning tellimusvedudest – kokku 10,1 miljonit (2017: 9,3 miljonit) eurot. Tulud kõrvaltegevusest ulatusid 0,4 miljoni (2017: 0,3 miljoni) euron. AS Hansa Bussiliinid müügituludest 10,2 miljonit (2017: 9,3 miljonit) eurot, s.o. 97% moodustavad tulud Eestis.

AS-i Hansa Bussiliinid tulud on suurenenud seoses vedude mahu suurenemisega 2018. aastal.

AS Hansa Bussiliinid lähtub investeeringute tegemisel keskkonnasäästlikustest põhimõtetest. Seoses sellega investeeritakse uutesse EURO 6 heitgaasinormiga bussidesse. Samuti kaalutakse CNG busside laialdasemat kasutuselevõttu ühistranspordi teenuste osutamisel.

2018. aastal investeeriti põhivahenditesse 0,8 miljonit (2017: 0,5 miljonit) eurot.

AS Hansa Bussiliinid intressimäärade muutumise risk on seotud Euribori muutustega, kuna kõik intressikandvad ettevõttevälised kohustused on seotud ajas muutuvast eurotsooni pankadevahelise rahaturu intressist Euriborist ja marginaalist.

Ettevõtte põhitegevust iseloomustavad suhtarvud olid järgmised:

|                                                                       | 2 018        | 2 017        |
|-----------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| <b>Võlakordaja</b><br>(KOHUSTUSED / KOGUVARA)                         | <b>0,39</b>  | <b>0,42</b>  |
| <b>Müügikäibe puhasrentaablus</b><br>(PUHASKASUM / MÜÜGIKÄIVE)        | <b>20,5%</b> | <b>13,7%</b> |
| <b>Koguvara puhasrentaablus (ROA)</b><br>(PUHASKASUM / KOGUVARAD)     | <b>7,0%</b>  | <b>5,8%</b>  |
| <b>Omakapitali puhasrentaablus (ROE)</b><br>(PUHASKASUM / OMAKAPITAL) | <b>11,6%</b> | <b>10,0%</b> |

Põhieesmärkideks 2019. aastal on:

- aktiivne osalemine kõikidel avaliku liiniveo riigihangetel;
- regulaarvedude käibe suurendamine 15-20%;
- tellimusvedude käibe suurendamine 10-15 %;
- vananenud veeremi väljavahetamise jätkamine väiksemate ja ökonoomsemate busside vastu.

# Raamatupidamise aastaaruanne

## Bilanss

(eurodes)

|                                              | 31.12.2018        | 31.12.2017       | Lisa nr |
|----------------------------------------------|-------------------|------------------|---------|
| Varad                                        |                   |                  |         |
| Käibevarad                                   |                   |                  |         |
| Raha                                         | 1 255 622         | 1 085 536        | 2       |
| Nõuded ja ettemaksed                         | 2 553 984         | 1 687 059        | 3       |
| Varud                                        | 67 995            | 53 091           | 4       |
| <b>Kokku käibevarad</b>                      | <b>3 877 601</b>  | <b>2 825 686</b> |         |
| Põhivarad                                    |                   |                  |         |
| Nõuded ja ettemaksed                         | 1 976 000         | 1 636 000        | 3       |
| Materiaalsed põhivarad                       | 4 923 736         | 5 413 223        | 6       |
| <b>Kokku põhivarad</b>                       | <b>6 899 736</b>  | <b>7 049 223</b> |         |
| <b>Kokku varad</b>                           | <b>10 777 337</b> | <b>9 874 909</b> |         |
| Kohustised ja omakapital                     |                   |                  |         |
| Kohustised                                   |                   |                  |         |
| Lühiajalised kohustised                      |                   |                  |         |
| Laenukohustised                              | 904 502           | 609 534          | 7       |
| Võlad ja ettemaksed                          | 922 496           | 875 804          | 9       |
| <b>Kokku lühiajalised kohustised</b>         | <b>1 826 998</b>  | <b>1 485 338</b> |         |
| Pikaajalised kohustised                      |                   |                  |         |
| Laenukohustised                              | 2 421 710         | 2 619 345        | 7       |
| <b>Kokku pikaajalised kohustised</b>         | <b>2 421 710</b>  | <b>2 619 345</b> |         |
| <b>Kokku kohustised</b>                      | <b>4 248 708</b>  | <b>4 104 683</b> |         |
| Omakapital                                   |                   |                  |         |
| Aktiivkapital nimiväärtuses                  | 71 120            | 71 120           | 11      |
| Ülekurs                                      | 68                | 68               |         |
| Kohustuslik reservkapital                    | 7 112             | 7 112            |         |
| Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) | 5 691 926         | 5 116 294        |         |
| Aruandeaasta kasum (kahjum)                  | 758 403           | 575 632          |         |
| <b>Kokku omakapital</b>                      | <b>6 528 629</b>  | <b>5 770 226</b> |         |
| <b>Kokku kohustised ja omakapital</b>        | <b>10 777 337</b> | <b>9 874 909</b> |         |

## Kasumiaruanne

(eurodes)

|                                             | 2018             | 2017             | Lisa nr |
|---------------------------------------------|------------------|------------------|---------|
| Müügitulu                                   | 10 519 053       | 9 580 614        | 12      |
| Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu   | -8 557 126       | -7 951 722       | 14      |
| <b>Brutokasum (-kahjum)</b>                 | <b>1 961 927</b> | <b>1 628 892</b> |         |
| Turustuskulud                               | -103 719         | -96 946          | 15      |
| Üldhalduskulud                              | -1 157 055       | -941 046         | 16      |
| Muud äritulud                               | 88 663           | 91 177           | 13      |
| Muud ärikulud                               | -3 262           | -70 538          |         |
| <b>Äri kasum (kahjum)</b>                   | <b>786 554</b>   | <b>611 539</b>   |         |
| Intressitulud                               | 29 706           | 27 681           |         |
| Intressikulud                               | -57 857          | -63 588          |         |
| <b>Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist</b> | <b>758 403</b>   | <b>575 632</b>   |         |
| <b>Aruandeaasta kasum (kahjum)</b>          | <b>758 403</b>   | <b>575 632</b>   |         |

## Rahavoogude aruanne

(eurodes)

|                                                                 | 2018             | 2017             | Lisa nr |
|-----------------------------------------------------------------|------------------|------------------|---------|
| Rahavood äritegevusest                                          |                  |                  |         |
| Ärikasum (kahjum)                                               | 786 554          | 611 539          |         |
| Korrigeerimised                                                 |                  |                  |         |
| Põhivarade kulum ja väärtuse langus                             | 1 176 905        | 957 508          | 6       |
| Kasum (kahjum) põhivarade müügist                               | -4 051           | 25 967           | 13      |
| <b>Kokku korrigeerimised</b>                                    | <b>1 172 854</b> | <b>983 475</b>   |         |
| Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus               | -542 076         | -287 345         |         |
| Varude muutus                                                   | -14 905          | 1 674            | 4       |
| Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus           | 49 231           | 55 062           |         |
| <b>Kokku rahavood äritegevusest</b>                             | <b>1 451 658</b> | <b>1 364 405</b> |         |
| Rahavood investeerimistegevusest                                |                  |                  |         |
| Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel | -61 767          | -141 083         |         |
| Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist   | 132 500          | 211 705          | 6       |
| Antud laenud                                                    | -778 500         | -30 200          |         |
| Antud laenude tagasimaksed                                      | 139 593          | 10 333           |         |
| Laekunud intressid                                              | 1 226            | 479              |         |
| <b>Kokku rahavood investeerimistegevusest</b>                   | <b>-566 948</b>  | <b>51 234</b>    |         |
| Rahavood finantseerimistegevusest                               |                  |                  |         |
| Saadud laenude tagasimaksed                                     | 0                | -22 058          |         |
| Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed                              | -656 767         | -986 312         |         |
| Makstud intressid                                               | -57 857          | -63 633          | 7       |
| Muud laekumised finantseerimistegevusest                        | 0                | 105 000          |         |
| <b>Kokku rahavood finantseerimistegevusest</b>                  | <b>-714 624</b>  | <b>-967 003</b>  |         |
| <b>Kokku rahavood</b>                                           | <b>170 086</b>   | <b>448 636</b>   |         |
| Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses                      | 1 085 536        | 636 900          | 2       |
| <b>Raha ja raha ekvivalentide muutus</b>                        | <b>170 086</b>   | <b>448 636</b>   |         |
| Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus                        | 1 255 622        | 1 085 536        | 2       |

## Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

|                                           |                               |         |                              |               |                             | Kokku     |
|-------------------------------------------|-------------------------------|---------|------------------------------|---------------|-----------------------------|-----------|
|                                           | Aktiikapital<br>nimiväärtuses | Ülekurs | Kohustuslik<br>reservkapital | Muud reservid | Jaotamata<br>kasum (kahjum) |           |
| <b>31.12.2016</b>                         | 71 120                        | 68      | 7 112                        | 1 272 500     | 3 843 794                   | 5 194 594 |
| Aruandeaasta kasum<br>(kahjum)            | 0                             | 0       | 0                            | 0             | 575 632                     | 575 632   |
| Muutused reservides                       | 0                             | 0       | 0                            | -83 340       | 83 340                      | 0         |
| <b>31.12.2017</b>                         | 71 120                        | 68      | 7 112                        | 1 189 160     | 4 502 766                   | 5 770 226 |
| <b>Korrigeeritud saldo<br/>31.12.2017</b> | 71 120                        | 68      | 7 112                        | 0             | 5 691 926                   | 5 770 226 |
| Aruandeaasta kasum<br>(kahjum)            | 0                             | 0       | 0                            | 0             | 758 403                     | 758 403   |
| Muutused reservides                       | 0                             | 0       | 0                            | -1 189 160    | 1 189 160                   | 0         |
| <b>31.12.2018</b>                         | 71 120                        | 68      | 7 112                        | 0             | 6 450 329                   | 6 528 629 |

Täpsem informatsioon omakapitali komponentide kohta on avalikustatud lisa 11.

# Raamatupidamise aastaaruande lisad

## Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

### Üldine informatsioon

AS-i Hansa Bussiliinid (edaspidi ka „ettevõtte“) on Eesti Vabariigis registreeritud äriühing, mis tegeleb bussidega reisijateveo teenuse osutamisega.

Põhiliseks tegevusvaldkonnaks on avaliku liiniveo teenuse osutamine, samuti teenindatakse kommertsliinide sõitjaid. Samuti teenindatakse sõitjaid tellimusvedudel.

2018. aasta raamatupidamise aastaaruanne on Eesti finantsaruandluse standardist lähtuv raamatupidamise aastaaruanne. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning neid täiendavad Raamatupidamise Toimikonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes, mis on ettevõtte esitlus- ja arvestusvaluutaks. Kõik arv näitajad on ümardatud lähima täiseuroni.

Ettevõtte kasutab Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi 1.

### Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Vastavalt IFRS-ile ümberhinnatud põhivarade esialgset soetusmaksumust ei olnud võimalik mõistliku kulu ja pingutusega tuvastada, mistõttu otsustati üleminekul Eesti finantsaruandluse standardile kasutada põhivara bilansilisi väärtuseid IFRS aruandes selle tuletatud soetusmaksumusena RTJ aruande tarbeks. Varasemalt finantsseisundi aruandes ümberhinnatud maksumuses kajastatud materiaalsed põhivarad on Eesti finantsaruandluse standardile üleminekul bilansis kajastatud soetusmaksumuses ning kuna seoses arvestuspõhimõtte muutusega ei olnud võimalik usaldusväärselt hinnata ümberhinnatud põhivarade esialgset soetusmaksumust põhivara objektide lõikes, siis on nimetatud põhivarade soetusmaksumuseks Eesti finantsaruandluse standardile üleminekul 31.12.2017 seisuga ümberhinnatud maksumus. Vastavalt ümberhinnatud maksumuses kajastatud materiaalsele põhivarale arvestatakse kulumit edasiulatuvalt alates ülemineku hetkest Eesti finantsaruandluse standardile. Seoses sellega kanti 01.01.2018 seisuga varade ümberhindluse reserv eelmiste perioodide jaotamata kasumi arvele.

### Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused, v.a. selliste finantsvarade, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, soetamisega seotud kulutused.

Kõik tavapärastel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t. päeval, mil ettevõtte võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate tururegulatsioonidega nõutud perioodi jooksul.

### Raha

Raha ja raha ekvivalendina kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, tähtajalised deposiidid.

### Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutadeks on loetud kõik teised valuutad peale arvestusvaluuta euro. Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtiva Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluutas toimunud tehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud finantstuludes ja -kuludes.

### Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded (sh. laenunõuded, deposiidid) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Individuaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse iga objekti jaoks eraldi. Nõudeid hinnatakse alla, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegade mittekinnipidamine. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes kuluna. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja.

Varem alla hinnatud nõude laekumisel või muude sündmuste korral, mis näitavad, et allahindlus ei ole enam põhjendatud, kajastatakse allahindluse tühistamine kasumiaruandes selle kulu vähendusena, kus allahindlus algelt kajastati.

### Varud

Varude arvestust peetakse ettevõttes busside paakides ning terminalides oleva kütuse kohta ning laos olevate materjalide ning tagavaraosade kohta.

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega otseselt seotud veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid.

### Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varude soetusmaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtuse hinnang on varude hinnanguline müügihind, mis põhineb kõige usaldusväärsematel andmetel, mis olid hinnangu tegemise ajal kättesaadavad. Samas võib tegelik müügihind tehingu toimumise hetkel hinnangust erineda. Varude allahindluse vajadus ja ulatus määratakse kindlaks järgmiselt: tooraine ja materjal ilma tuleviku kasutusest hinnatakse alla.

Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse pidevalt üle. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruandes real "müüdud toodangu kulu".

### Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid, mille maksumusega ületab põhivarade arvelevõtmise alampiiri ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla alampiiri, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Omatarbeks ehitatud materiaalse põhivara finantseerimiseks võetud laenu kasutuse kulutused (s.h. lepingu sõlmimise tasu amortisatsioon, intressid), mis on arvestatud alates ehitustegevuse algusest kuni valmis vara vastuvõtmiseni, kajastatakse materiaalse põhivara soetusmaksumuse osana.

Materiaalse põhivara edasine kajastamine toimub soetusmaksumuse meetodil, millest on maha arvatud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

### Põhivarade arvelevõtmise alampiir 640

#### Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

| Põhivara grupi nimi         | Kasulik eluiga |
|-----------------------------|----------------|
| Ehitised                    | 5-12,5 %       |
| Transpordivahendid          | 10-30 %        |
| Muud masinad ja seadmed     | 10-40 %        |
| Arvutid ja arvutisüsteemid  | 17-40%         |
| Muud materiaalsed põhivarad | 10-25 %        |

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Olulise lõppväärtusega varaobjektidele määratakse konkreetne lõppväärtus. Vara kasuliku eluea jooksul amortiseeritakse kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline osa. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara

lõppväärtus, milleks on summa, mida ettevõtte saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt. Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib ettevõtte läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse see vara või raha genereeriva üksuse moodustavad varad alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglane väärtus, mida on vähendatud müügiikulustega, olenevalt kumb on kõrgem. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse vajadusel ettevõtteväliste ekspertide abi. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruandes.

Kui hiljem vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus kajastati ka varasem allahindlus.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui ettevõtte ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist.

## Rendid

Aruandekohustuslane kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

## Finantskohustised

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustise eest saadud tasu õiglane väärtus. Finantskohustise kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

Võlad töövõtjate ees

Võlad töövõtjate ees sisaldavad töölepingutest tulenevat kohustust tasu osas, mida arvestatakse aruandeperioodi kuludes ning kohustusena töövõtjate ees, kui tasu väljamaksmine toimub järgmisel aruandeperioodil. Kohustused töövõtjate ees sisaldavad töölepingute ja kehtivate seaduste kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustust bilansipäeva seisuga. Viimati nimetatud kohustus sisaldab sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu.

## Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldisi moodustatakse nende kohustuste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaaja määramisel tuginetakse juhtkonna hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul kui ettevõtte on enne aruandeperioodi lõppu tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse aruandeperioodi lõpu seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal aruandeperioodi lõpupäeval. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustuste suhtes turul valitsev intressimäär.

## Sihtfinantseerimine

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Tegevuskulude sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse kasumiaruandes proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Juhul kui sihtfinantseerimist saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude katteks või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse see tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis.

Antud aruandes kajastatakse tegevuskulude sihtfinantseerimise tulu müügitulude koosseisus. Täpsem informatsioon on välja toodud lisa 19.

## Kohustuslik reservkapital

Kohustuslik reserv moodustatakse vastavalt äriseadustiku nõuetele. Reservkapitali moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Reservkapitali tuleb kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni kohustuslik reservkapital moodustab vähemalt 10% ettevõtte aktsiakapitalist.

Reservkapitali võib kasutada kahjumite katmiseks ja aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei tohi teha väljamakseid omanikele.

### Tulud

Müügitulu kajastatakse sellisel määral, kuivõrd on tõenäoline, et ettevõtte saab sellest majanduslikku kasu ja müügitulu saab usaldusväärselt mõõta. Müügitulu mõõdetakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdisväärtuses.

Müügitulu kajastatakse alljärgnevate kriteeriumite alusel:

- Müügitulu muude teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.
- Müügitulu tellimusveo teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.
- Müügitulu piletite müügist ja avaliku liiniveo teenuse osutamisest vastavalt lepingutele kajastatakse teenuse osutamisel koondarvel perioodi lõpus. Arveldusperioodi pikkus reeglina on üks kuu.
- Piletite ja veoteenuse müük, mis on seotud veel väljumata reisidega kajastatakse majandusaasta aruandes ettemaksetena.
- Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt lähtudes lepingulisest intressimäärast.

### Kulud

Kulusid kajastatakse samas perioodis, kui kajastatakse nendega seotud tulusid. Kulutused, mis tõenäoliselt osalevad majandusliku kasu tekitamisel järgmistel perioodidel, kajastatakse nende tekkimise hetkel varana ning kajastatakse kuluna perioodi(de)l, mil nad loovad majanduslikku kasu. Kulutused, mis osalevad majandusliku kasu tekitamisel aruande perioodil või ei osale majandusliku kasu tekitamisel, kajastatakse kuluna nende tekkimise perioodil.

### Maksustamine

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende. Kasumilt makstava tulumaksu asemel maksavad Eesti ettevõtted tulumaksu jaotamata kasumist väljamakstavatelt dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Maksumääraks on 20/80 netodividendidelt. Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus.

Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on näidatud eraldiste ning potentsiaalsete kohustuste lisas.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna ning bilansis eraldisena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

### Seotud osapooled

AS Hansa Bussiliinid seotud osapoolteks loetakse:

- a) emaettevõtte
- b) emaettevõtet kontrolliv konsolideerimisgrupi emaettevõtte OÜ Hansa Grupp
- c) teised samasse Hansa Grupi konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted
- d) tegev- ja kõrgem juhtkond
- e) eespool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted

## Lisa 2 Raha

(eurodes)

|                   | 31.12.2018       | 31.12.2017       |
|-------------------|------------------|------------------|
| Sularaha kassades | 24 546           | 47 951           |
| Arvelduskontod    | 1 231 076        | 1 037 585        |
| <b>Kokku raha</b> | <b>1 255 622</b> | <b>1 085 536</b> |

## Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

|                                    | 31.12.2018       | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     | Lisa nr |
|------------------------------------|------------------|-----------------------------------|---------------------|---------|
|                                    |                  | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul |         |
| Nõuded ostjate vastu               | 704 380          | 704 380                           | 0                   |         |
| Nõuded seotud osapoolte vastu      | 9 017            | 9 017                             | 0                   | 18      |
| Maksude ettemaksed ja tagasinõuded | 112 258          | 112 258                           | 0                   | 5       |
| Muud nõuded                        | 2 723 555        | 747 555                           | 1 976 000           |         |
| Laenunõuded                        | 2 281 698        | 305 698                           | 1 976 000           | 18      |
| Intressinõuded                     | 243 026          | 243 026                           | 0                   | 18      |
| Viitlaekumised                     | 198 831          | 198 831                           | 0                   |         |
| Ettemaksed                         | 79 611           | 79 611                            | 0                   |         |
| Nõue kontsernikontole              | 860 674          | 860 674                           | 0                   | 18      |
| Muud nõuded                        | 40 489           | 40 489                            | 0                   |         |
| <b>Kokku nõuded ja ettemaksed</b>  | <b>4 529 984</b> | <b>2 553 984</b>                  | <b>1 976 000</b>    |         |

  

|                                    | 31.12.2017       | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     | Lisa nr |
|------------------------------------|------------------|-----------------------------------|---------------------|---------|
|                                    |                  | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul |         |
| Nõuded ostjate vastu               | 567 638          | 567 638                           | 0                   |         |
| Nõuded seotud osapoolte vastu      | 25 376           | 25 376                            | 0                   | 18      |
| Maksude ettemaksed ja tagasinõuded | 39 117           | 39 117                            | 0                   | 5       |
| Muud nõuded                        | 1 923 687        | 287 687                           | 1 636 000           |         |
| Laenunõuded                        | 1 642 791        | 6 791                             | 1 636 000           | 18      |
| Intressinõuded                     | 214 544          | 214 544                           | 0                   | 18      |
| Viitlaekumised                     | 66 352           | 66 352                            | 0                   |         |
| Ettemaksed                         | 82 178           | 82 178                            | 0                   |         |
| Nõue kontsernikontole              | 681 361          | 681 361                           | 0                   | 18      |
| Muud nõuded                        | 3 702            | 3 702                             | 0                   |         |
| <b>Kokku nõuded ja ettemaksed</b>  | <b>3 323 059</b> | <b>1 687 059</b>                  | <b>1 636 000</b>    |         |

Real nõuded ostjate vastu ei tuvastatud allahindluse vajadust 31.12.2018 seisuga (31.12.2017 seisuga ei hinnatud nõudeid samuti alla).

Kõigi väljastatud laenude intressimäär jääb vahemikku 1% kuni 4% ning alusvaluutaks on euro.

Seotud osapoolte kohta informatsioon on Lisas 18.

## Lisa 4 Varud

(eurodes)

|                      | 31.12.2018 | 31.12.2017 |
|----------------------|------------|------------|
| Tooraine ja materjal | 67 995     | 53 091     |
| Kokku varud          | 67 995     | 53 091     |

Real varud ei tuvastatud allahindluse vajadust 31.12.2018 seisuga (31.12.2017 seisuga ei hinnatud varusid samuti alla).

## Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

|                                               | 31.12.2018     |                | 31.12.2017    |                |
|-----------------------------------------------|----------------|----------------|---------------|----------------|
|                                               | Ettemaks       | Maksuvõlg      | Ettemaks      | Maksuvõlg      |
| Ettevõtte tulumaks                            | 0              | 1 485          | 0             | 27             |
| Käibemaks                                     | 40 456         | 0              | 17 907        | 0              |
| Üksikisiku tulumaks                           | 0              | 73 668         | 0             | 63 756         |
| Erisoodustuse tulumaks                        | 0              | 171 985        | 0             | 149 192        |
| Kohustuslik kogumispension                    | 0              | 5 872          | 0             | 5 488          |
| Töötuskindlustusmaksed                        | 0              | 10 658         | 0             | 9 598          |
| Ettemaksukonto jääk                           | 71 802         |                | 21 210        |                |
| <b>Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad</b> | <b>112 258</b> | <b>263 668</b> | <b>39 117</b> | <b>228 061</b> |

Maksude ettemaksed on näidatud Lisas 3, maksuvõlad sisalduvad lisas 9.

## Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

|                        |          |                         |                               |                                  |                       |                                   |            |                                          | Kokku      |
|------------------------|----------|-------------------------|-------------------------------|----------------------------------|-----------------------|-----------------------------------|------------|------------------------------------------|------------|
|                        | Ehitised | Transpordi-<br>vahendid | Arvutid ja<br>arvutisüsteemid | Muud<br>masinad<br>ja<br>seadmed | Masinad ja<br>seadmed | Muud<br>materiaalsed<br>põhivarad | Ettemaksed | Lõpetamata<br>projektid ja<br>ettemaksed |            |
| <b>31.12.2016</b>      |          |                         |                               |                                  |                       |                                   |            |                                          |            |
| Soetusmaksumus         | 121 644  | 5 974 818               | 25 021                        | 22 423                           | 6 022 262             | 9 225                             | 30 479     | 30 479                                   | 6 183 610  |
| Akumuleeritud kulum    | -17 525  | 0                       | -13 491                       | -4 410                           | -17 901               | -4 376                            | 0          | 0                                        | -39 802    |
| <b>Jääkmaksumus</b>    | 104 119  | 5 974 818               | 11 530                        | 18 013                           | 6 004 361             | 4 849                             | 30 479     | 30 479                                   | 6 143 808  |
|                        |          |                         |                               |                                  |                       |                                   |            |                                          |            |
| Ostud ja parendused    | 0        | 481 897                 | 1 697                         | 10 485                           | 494 079               | 0                                 | 0          | 0                                        | 494 079    |
| Amortisatsioonikulu    | -4 336   | -935 930                | -7 227                        | -6 179                           | -949 336              | -2 842                            | 0          | 0                                        | -956 514   |
| Müügid                 | 0        | -237 671                | 0                             | 0                                | -237 671              | 0                                 | 0          | 0                                        | -237 671   |
| Ümberliigitamised      | 0        | 0                       | 0                             | 0                                | 0                     | 0                                 | -30 479    | -30 479                                  | -30 479    |
| Muud ümberliigitamised | 0        | 0                       | 0                             | 0                                | 0                     | 0                                 | -30 479    | -30 479                                  | -30 479    |
|                        |          |                         |                               |                                  |                       |                                   |            |                                          |            |
| <b>31.12.2017</b>      |          |                         |                               |                                  |                       |                                   |            |                                          |            |
| Soetusmaksumus         | 121 644  | 5 283 114               | 26 718                        | 32 908                           | 5 342 740             | 9 225                             | 0          | 0                                        | 5 473 609  |
| Akumuleeritud kulum    | -21 861  | 0                       | -20 718                       | -10 589                          | -31 307               | -7 218                            | 0          | 0                                        | -60 386    |
| <b>Jääkmaksumus</b>    | 99 783   | 5 283 114               | 6 000                         | 22 319                           | 5 311 433             | 2 007                             | 0          | 0                                        | 5 413 223  |
|                        |          |                         |                               |                                  |                       |                                   |            |                                          |            |
| Ostud ja parendused    | 0        | 807 500                 | 2 150                         | 6 218                            | 815 868               | 0                                 | 0          | 0                                        | 815 868    |
| Amortisatsioonikulu    | -5 193   | -1 156 925              | -4 211                        | -8 957                           | -1 170 093            | -1 619                            | 0          | 0                                        | -1 176 905 |
| Müügid                 | 0        | -128 450                | 0                             | 0                                | -128 450              | 0                                 | 0          | 0                                        | -128 450   |
|                        |          |                         |                               |                                  |                       |                                   |            |                                          |            |
| <b>31.12.2018</b>      |          |                         |                               |                                  |                       |                                   |            |                                          |            |
| Soetusmaksumus         | 121 644  | 5 962 164               | 28 868                        | 39 126                           | 6 030 158             | 9 225                             | 0          | 0                                        | 6 161 027  |
| Akumuleeritud kulum    | -27 054  | -1 156 925              | -24 929                       | -19 546                          | -1 201 400            | -8 837                            | 0          | 0                                        | -1 237 291 |
| <b>Jääkmaksumus</b>    | 94 590   | 4 805 239               | 3 939                         | 19 580                           | 4 828 758             | 388                               | 0          | 0                                        | 4 923 736  |

### Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

|                      | 2018           | 2017           |
|----------------------|----------------|----------------|
| Masinad ja seadmed   | 132 500        | 211 705        |
| Transpordi- vahendid | 132 500        | 211 705        |
| <b>Kokku</b>         | <b>132 500</b> | <b>211 705</b> |

Seisvad ja täielikult amortiseerunud põhivarad on bilansist eemaldatud. Põhivara allahindluse vajadust 31.12.2018 seisuga ei tuvastatud. (31.12.2017 seisuga ei hinnatud samuti põhivara alla).

## Lisa 7 Kapitalirent

(eurodes)

### Aruandekohustuslane kui rentnik

|                                      | 31.12.2018       | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     |                | Intressimäär        | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|--------------------------------------|------------------|-----------------------------------|---------------------|----------------|---------------------|-------------|-------------|
|                                      |                  | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta    |                     |             |             |
| Kapitalirendi kohustised             | 3 326 212        | 904 502                           | 2 321 463           | 100 247        | EURIBOR +1,5% -2,8% | EUR         | 2019-2024   |
| <b>Kapitalirendikohustised kokku</b> | <b>3 326 212</b> | <b>904 502</b>                    | <b>2 321 463</b>    | <b>100 247</b> |                     |             |             |

  

|                                      | 31.12.2017       | Jaotus järelejäänud tähtaja järgi |                     |                | Intressimäär        | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|--------------------------------------|------------------|-----------------------------------|---------------------|----------------|---------------------|-------------|-------------|
|                                      |                  | 12 kuu jooksul                    | 1 - 5 aasta jooksul | üle 5 aasta    |                     |             |             |
| Kapitalirendi kohustised             | 3 228 879        | 609 534                           | 2 112 594           | 506 751        | EURIBOR +1,5% -1,9% | EUR         | 2018 -2014  |
| <b>Kapitalirendikohustised kokku</b> | <b>3 228 879</b> | <b>609 534</b>                    | <b>2 112 594</b>    | <b>506 751</b> |                     |             |             |

| Renditud varade bilansiline jääkmaksumus |                  |                  |
|------------------------------------------|------------------|------------------|
|                                          | 31.12.2018       | 31.12.2017       |
| Masinad ja seadmed                       | 4 047 772        | 3 867 067        |
| <b>Kokku</b>                             | <b>4 047 772</b> | <b>3 867 067</b> |

2018. aasta kapitalirendi lepingute intressikulu oli 57 857 eurot. (2017. aastal vastavalt 63 462 eurot.)

Kapitalirendi tingimustel renditud varad on 100% transpordivahendid.

Kapitalirendi lepingute alusvaluutaks on euro. Rendiperioodi pikkuseks on sõltuvalt varaobjektist 3 kuni 7 aastat.

Kapitalirendi kohustuste tagasimaksed toimuvad igakuiste maksetena lepinguliste maksegraafikute alusel. Vastavalt lepingutingimustele on võimalik lõpetada lepinguid enne lepinguperioodi tähtaja saabumist. Lepingutes ei ole sätestatud olulisi piiranguid vara kasutamisele.

## Lisa 8 Kasutusrent

(eurodes)

### Aruandekohustuslane kui rentnik

|                  | 2018      | 2017    |
|------------------|-----------|---------|
| Kasutusrendikulu | 1 164 249 | 862 821 |

Ettevõtte kasutab transpordivahendeid kasutusrendi tingimustel. Samuti renditakse ettevõtte tegevusräume kasutusrendi tingimustel.

Rendilepinguid on võimalik ennetähtaegselt lõpetada enne lepinguperioodi tähtaja saabumist. Lepingutes ei ole sätestatud olulisi piiranguid vara kasutamisele.

## Lisa 9 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

|                                  | 31.12.2018     | 12 kuu jooksul | Lisa nr |
|----------------------------------|----------------|----------------|---------|
| Võlad tarnijatele                | 257 311        | 257 311        |         |
| Võlad töövõtjatele               | 281 335        | 281 335        |         |
| Maksuvõlad                       | 263 668        | 263 668        | 5       |
| Muud võlad                       | 5 802          | 5 802          |         |
| Saadud ettemaksed                | 0              | 0              |         |
| Võlad kontserni ettevõtetele     | 114 380        | 114 380        | 18      |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b> | <b>922 496</b> | <b>922 496</b> |         |

  

|                                  | 31.12.2017     | 12 kuu jooksul | Lisa nr |
|----------------------------------|----------------|----------------|---------|
| Võlad tarnijatele                | 201 030        | 201 030        |         |
| Võlad töövõtjatele               | 283 376        | 283 376        |         |
| Maksuvõlad                       | 228 061        | 228 061        | 5       |
| Muud võlad                       | 9 204          | 9 204          |         |
| Saadud ettemaksed                | 222            | 222            |         |
| Võlad kontserni ettevõtetele     | 153 911        | 153 911        | 18      |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b> | <b>875 804</b> | <b>875 804</b> |         |

## Lisa 10 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

|                                             | 31.12.2018       | 31.12.2017       |
|---------------------------------------------|------------------|------------------|
| Tingimuslikud kohustised                    |                  |                  |
| Võimalikud dividendid                       | 5 160 263        | 4 502 766        |
| Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt | 1 290 066        | 900 553          |
| <b>Kokku tingimuslikud kohustised</b>       | <b>6 450 329</b> | <b>5 403 319</b> |

Tingimuslikud kohustised seoses kontserni kuuluvate ettevõtetega

Seisuga 31.12.2018 garanteerib Hansa Bussiliinid AS finantseerimisasutustele Samat AS, Hansabuss AS, Tutransauto SIA AIPS SIA ja Tukuma Auto SIA liisingu-, laenu- ning garantiikohustusi kokku summas 5 000 910 eurot.

Seisuga 31.12.2017 oli Samat AS, Hansabuss AS Tukuma Auto SIA liisingu-, laenu- ning garantiikohustuste summa 5 000 910 eurot.

Lisaks sellele on seatud kommerts pant Hansa Bussiliinid AS varale summas 2 795 001 eurot. Seisuga 31.12.2017 oli vastav summa 2 795 001 eurot.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul pole teadaolevat informatsiooni, et antud käenduste garantiide osas peaks moodustama eraldise ning võiks olla tõenäoline käenduse muutumine finantskohustuseks.

Võimalikud maksurevisjonist tulenevad kohustused

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi.

Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

## Lisa 11 Aktsiakapital

(eurodes)

|                      | 31.12.2018 | 31.12.2017 |
|----------------------|------------|------------|
| Aktsiakapital        | 71 120     | 71 120     |
| Aktsiate arv (tk)    | 101 600    | 101 600    |
| Aktsiate nimiväärtus | 0.70       | 0.70       |

Ettevõtte põhikirja kohaselt on aktsiakapitali miinimumsuurus 71 120 eurot ning maksimumaktsiakapital 284 480 eurot. Kogu aktsiakapital on sisse makstud. Seisuga 31.12.2018 olid äriseadustiku nõuded aktsiakapitalile täidetud

2018. ega 2017. aastal dividende ei makstud.

## Lisa 12 Müügitulu

(eurodes)

|                                             | 2018              | 2017             | Lisa nr |
|---------------------------------------------|-------------------|------------------|---------|
| Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes |                   |                  |         |
| Müük Euroopa Liidu riikidele                |                   |                  |         |
| Eesti                                       | 10 191 318        | 9 038 388        | 19      |
| Müük Euroopa Liidu riikidele, muud          | 327 735           | 542 226          |         |
| <b>Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku</b>  | <b>10 519 053</b> | <b>9 580 614</b> |         |
| <b>Kokku müügitulu</b>                      | <b>10 519 053</b> | <b>9 580 614</b> |         |
| Müügitulu tegevusalade lõikes               |                   |                  |         |
| Sõitjate maakonnasisene bussivedu           | 883 586           | 1 368 607        |         |
| Sõitjate kaugliinivedu bussiga              | 746 987           | 681 469          |         |
| Sõitjate tellimusvedu bussiga               | 1 706 701         | 1 840 338        |         |
| Veoste ekspedeerimine                       | 11 323            | 12 111           |         |
| Bussijaama teenused                         | 162 858           | 151 441          |         |
| Busside hooldus ja remont                   | 177 729           | 143 980          |         |
| Reklaam sõidukites                          | 1 862             | 3 814            |         |
| Tegevustulude sihtfinantseerimine           | 6 828 007         | 5 378 854        | 19      |
| <b>Kokku müügitulu</b>                      | <b>10 519 053</b> | <b>9 580 614</b> |         |

Müügitulude hulgas kajastatakse sihtfinantseerimisena saadud tegevuskulude toetusi, mille eesmärgiks on puudujääva tulu kompenseerimine avalikul liiniveol lepingutes kokkulepitud tasemeni.

Tegevustulude sihtfinantseerimise informatsioon on välja toodud lisas 19.

## Lisa 13 Muud äritulud

(eurodes)

|                                         | 2018          | 2017          | Lisa nr |
|-----------------------------------------|---------------|---------------|---------|
| Kasum materiaaalsete põhivarade müügist | 4 051         | 0             | 6       |
| Kindlustushüvitised                     | 77 215        | 75 948        |         |
| Muud                                    | 7 397         | 15 229        |         |
| <b>Kokku muud äritulud</b>              | <b>88 663</b> | <b>91 177</b> |         |

## Lisa 14 Müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu

(eurodes)

|                                                        | 2018              | 2017              | Lisa nr |
|--------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|---------|
| <b>Energia</b>                                         | <b>-1 896 789</b> | <b>-1 733 668</b> |         |
| Kütus                                                  | -1 896 789        | -1 733 668        |         |
| Transpordikulud                                        | -1 113 705        | -1 198 261        |         |
| Üür ja rent                                            | -52 894           | -36 776           |         |
| Tööjõurent                                             | -267 542          | -239 077          |         |
| Lähetuskulud                                           | -65 256           | -69 345           |         |
| Tööjõukulud                                            | -3 706 116        | -3 430 896        | 17      |
| Amortisatsioonikulu                                    | -1 165 882        | -944 359          | 6       |
| Liinikorralduse kulu                                   | -233 464          | -238 675          |         |
| Muud                                                   | -55 478           | -60 665           |         |
| <b>Kokku müüdnud toodangu (kaupade, teenuste) kulu</b> | <b>-8 557 126</b> | <b>-7 951 722</b> |         |

## Lisa 15 Turustuskulud

(eurodes)

|                            | 2018            | 2017           | Lisa nr |
|----------------------------|-----------------|----------------|---------|
| Mitmesugused bürookulud    | -3 443          | -3 071         |         |
| Tööjõukulud                | -55 882         | -51 780        | 17      |
| Reklaam                    | -12 167         | -10 220        |         |
| Muud                       | -32 227         | -31 875        |         |
| <b>Kokku turustuskulud</b> | <b>-103 719</b> | <b>-96 946</b> |         |

## Lisa 16 Üldhalduskulud

(eurodes)

|                             | 2018              | 2017            | Lisa nr |
|-----------------------------|-------------------|-----------------|---------|
| Üür ja rent                 | -35 069           | -31 474         |         |
| <b>Energia</b>              | <b>-34 346</b>    | <b>-31 295</b>  |         |
| Elektrienergia              | -9 373            | -8 411          |         |
| Soojusenergia               | -8 900            | -8 201          |         |
| Kütus                       | -16 073           | -14 683         |         |
| Transpordikulud             | -26 309           | -24 131         |         |
| Mitmesugused bürookulud     | -39 172           | -32 568         |         |
| Tööjõukulud                 | -216 686          | -215 304        | 17      |
| Amortisatsioonikulu         | -11 023           | -15 399         | 6       |
| Muud                        | -74 261           | -121 922        |         |
| Üldjuhtimisteenused         | -720 189          | -468 953        |         |
| <b>Kokku üldhalduskulud</b> | <b>-1 157 055</b> | <b>-941 046</b> |         |

## Lisa 17 Tööjõukulud

(eurodes)

|                                                                                               | 2018              | 2017              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Palgakulu                                                                                     | -2 985 378        | -2 768 334        |
| Sotsiaalmaksud                                                                                | -993 306          | -929 646          |
| <b>Kokku tööjõukulud</b>                                                                      | <b>-3 978 684</b> | <b>-3 697 980</b> |
| Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale                                                | 224               | 222               |
| Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:                                               |                   |                   |
| Töölepingu alusel töötav isik                                                                 | 205               | 203               |
| Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutav isik, välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja | 17                | 17                |
| Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige                                          | 2                 | 2                 |

Personalikulude jaotus on täpsemalt välja toodud lisades 14, 15 ja 16.  
Juhtkonna tasude informatsioon on välja toodud lisas 18.

## Lisa 18 Seotud osapooled

(eurodes)

|                                                              |                |
|--------------------------------------------------------------|----------------|
| Aruandekohustuslase emaettevõtja nimetus                     | AS Hansabuss   |
| Riik, kus aruandekohustuslase emaettevõtja on registreeritud | Eesti          |
| Kontserni nimetus, millesse kuulub emaettevõtja              | OÜ Hansa Grupp |
| Riik, kus kontserni emaettevõtja on registreeritud           | Eesti          |

**Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes**

|                                                          | 31.12.2018 |            | 31.12.2017 |            |
|----------------------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|
|                                                          | Nõuded     | Kohustised | Nõuded     | Kohustised |
| Emaettevõtja                                             | 1 515 482  | 68 446     | 992 351    | 97 921     |
| Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad | 384 277    | 730        | 95 885     | 12 094     |
| Kontserni emaettevõtte                                   | 1 488 958  | 45 204     | 1 469 045  | 43 896     |

| 2018                                                                                                                                                    | Antud laenud | Antud laenude tagasimaksed | Intressimäär | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|----------------------------|--------------|-------------|-------------|
| Emaettevõtja                                                                                                                                            |              |                            |              |             |             |
| Hansabuss AS                                                                                                                                            | 340 000      | 0                          | 1%-3,5%      | EUR         | 2023        |
| Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad                                                                                                |              |                            |              |             |             |
| Samat AS                                                                                                                                                | 120 000      | 120 000                    | 1%           | EUR         | 2018        |
| Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad |              |                            |              |             |             |
| IV Pluss AS                                                                                                                                             | 300 000      | 0                          | 1,5%         | EUR         | 2023        |

| 2017                                                                                                                                                    | Antud laenud | Antud laenude tagasimaksed | Intressimäär | Alusvaluuta | Lõpptähtaeg |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|----------------------------|--------------|-------------|-------------|
| Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad |              |                            |              |             |             |
| Hansabuss AS grupi emaettevõtte Hansa Grupp OÜ                                                                                                          | 25 000       | 0                          | 2%           | EUR         | 2020        |

**Ostud ja müügid**

|                                                          | 2018    |         | 2017    |         |
|----------------------------------------------------------|---------|---------|---------|---------|
|                                                          | Ostud   | Müügid  | Ostud   | Müügid  |
| Emaettevõtja                                             | 575 818 | 150 395 | 552 834 | 283 232 |
| Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtjad | 725 763 | 15 579  | 472 526 | 170 261 |

| Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused |         |         |
|-------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
|                                                                               | 2018    | 2017    |
| Arvestatud tasu                                                               | 129 457 | 115 104 |

Nõukogu liikmetele aruandeaastal tasusid ei arvestatud.

Nõukogu liikmete ega ettevõtte juhatuse liikmete ees lahkumishüvitiste osas ettevõttel potentsiaalseid kohustusi ei ole.

Nõuded seotud osapooltele sisaldavad seisuga 31.12.2018 pikaajalisi laenunõudeid kokku summas 1 976 000 eurot, s.h. emaettevõttele 595 000 eurot; Hansabussi kontserni emaettevõttele 1 301 000 eurot ning Hansa Grupi kontserni kuuluvale ettevõttele 80 000 eurot. Nende nõuete tagasimakse tähtajad saavad hiljemalt 2023. aastal.

(31.12.2017 seisuga vastavalt oli pikaajalisi laenunõudeid kokku summas 1 636 000 eurot, s.h. emaettevõttele 255 000 eurot; Hansabussi kontserni emaettevõttele 1 301 000 eurot ning Hansa Grupi kontserni kuuluvale ettevõttele 80 000 eurot. Nende nõuete tagasimakse tähtajad saavad hiljemalt 2023. aastal)

## Lisa 19 Tegevuskulude sihtfinantseerimine

|                                    | 2 018            | 2 017            |
|------------------------------------|------------------|------------------|
| Toetused riigieelarvest            | 6 640 851        | 5 135 118        |
| Toetused omavalitsuste eelarvetest | 187 156          | 243 736          |
| <b>Kokku</b>                       | <b>6 828 007</b> | <b>5 378 854</b> |

Sihtfinantseerimisena kajastatakse avaliku liiniveo teenuse lepingute alusel riigi ning kohalike omavalitsuste poolt makstavaid toetusi. Sihtfinantseerimise eesmärgiks on puudujääva tulu kompenseerimine avalikul liiniveol lepingutes kokkulepitud tasemeni.

Vastavalt lepingutingimustele makstud toetused ei kuulu tagastamisele, olulised lepingute rikkumised on reguleeritud muude sanktsioonidega.

# Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 09.05.2019

**Aktsiaselts Hansa Bussiliinid (registrikood: 10122514) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:**

| Allkirjastaja nimi | Allkirjastaja roll | Allkirja andmise aeg |
|--------------------|--------------------|----------------------|
| ANDRES PUSKAR      | Juhatuse liige     | 10.05.2019           |
| MADIS LEPP         | Juhatuse liige     | 09.05.2019           |

## SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS-i Hansa Bussiliinid aktsionäridele

### Arvamus

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS i Hansa Bussiliinid (Ettevõtte) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2018 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Meie poolt auditeeritud Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- bilanssi seisuga 31. detsember 2018;
- kasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

### Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Oleme Ettevõttest sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitoritegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitoritegevuse seaduse eetikanõuetele.

### Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub majandusaasta aruandes lisaks raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

### Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatuse peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatuse kohustatud hindama Ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatuse kavatab Ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

### Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviitud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviitud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mittevastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Ettevõtte jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Ettevõtte tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Eva Jansen-Diener  
Vandeaudiitor, litsents nr 501

Heili Uustalu  
Vandeaudiitor, litsents nr 630

AS PricewaterhouseCoopers  
Tegevusluba nr 6  
Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn  
09. mai 2019

## Audiitorite digitaalallkirjad

Aktsiaselts Hansa Bussiliinid (registrikood: 10122514) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

| Allkirjastaja nimi | Allkirjastaja roll | Allkirja andmise aeg |
|--------------------|--------------------|----------------------|
| EVA JANSEN-DIENER  | Vandeaudiitor      | 09.05.2019           |
| HEILI UUSTALU      | Vandeaudiitor      | 09.05.2019           |

## Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

|                                                                        | 31.12.2018       |
|------------------------------------------------------------------------|------------------|
| Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)                           | 5 691 926        |
| Aruandeaasta kasum (kahjum)                                            | 758 403          |
| <b>Kokku</b>                                                           | <b>6 450 329</b> |
| Jaotamine                                                              |                  |
| Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist) | 6 450 329        |
| <b>Kokku</b>                                                           | <b>6 450 329</b> |

## Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

| Tegevusala                                              | EMTAK kood | Müügitulu (EUR) | Müügitulu % | Põhitegevusala |
|---------------------------------------------------------|------------|-----------------|-------------|----------------|
| Sõitjate muu kohalik liinivedu                          | 49319      | 7711593         | 73.31%      | Jah            |
| Sõitjate muu maismaavedu                                | 49399      | 1706701         | 16.22%      | Ei             |
| Sõitjate maakondadevaheline ja rahvusvaheline liinivedu | 49391      | 746987          | 7.10%       | Ei             |
| Mootorsõidukite hooldus ja remont                       | 45201      | 177729          | 1.69%       | Ei             |
| Mujal liigitamata veondust abistavad tegevused          | 52299      | 162858          | 1.55%       | Ei             |
| Veoste ekspedeerimine                                   | 52291      | 11323           | 0.11%       | Ei             |
| Reklaami vahendamine meedias                            | 73121      | 1862            | 0.02%       | Ei             |

## Sidevahendid

|                   |                            |
|-------------------|----------------------------|
| Liik              | Sisu                       |
| Telefon           | +372 4334302               |
| Faks              | +372 4334302               |
| E-posti aadress   | info@hansaliinid.ee        |
| Veebilehe aadress | http://www.hansaliinid.ee/ |